

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AKREDITACIJI

Član 1

U Zakonu o akreditaciji („Službeni list CG”, broj 54/09), član 2 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) akreditacija je potvrđivanje od strane nacionalnog akreditacionog tijela da organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava zahtjeve utvrđene harmonizovanim standardima i ako je potrebno sve dodatne zahtjeve, uključujući zahtjeve utvrđene za pojedine oblasti (sektorske šeme) za vršenje specifičnih poslova ocjenjivanja usaglašenosti.“

Poslije tačke 5 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„6) **harmonizovani standard** je evropski standard koji je usvojen na osnovu zahtjeva Evropske Komisije i čija je referentna oznaka objavljena u Službenom listu Evropske Unije;
7) **kolegijalno ocjenjivanje** je postupak ocjenjivanja u kojem nacionalna akreditaciona tijela drugih država ocjenjuju drugo nacionalno tijelo za akreditaciju, u skladu s pravilima međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju.“

Član 2

U članu 5 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Akreditaciono tijelo utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti akreditacijom.“

Član 3

U članu 6 stav 1 riječi: „člana 9 stav 3”, zamjenjuju se riječima: „čl. 9 i 9a“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (3) Akreditaciono tijelo ne smije da promoviše svoje usluge, marketinški djeluje na teritoriji drugih država ni da nastupa kao konkurencija akreditacionim tijelima drugih država u sprovođenju postupaka akreditacije ili organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti.“

Član 4

U članu 8 stav 3 mijenja se i glasi:

“ (3) Akreditaciono tijelo utvrđuje ispunjenost zahtjeva propisanih harmonizovanim standardima i ako je potrebno svih dodatnih zahtjeva za vršenje specifičnih poslova ocjenjivanja usaglašenosti na osnovu podnijete dokumentacije i neposrednim uvidom kod organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti u pogledu ispunjenosti zahtjeva.”

Član 5

Član 9 mijenja se i glasi:

„Prekogranična akreditacija
Član 9

(1) Akreditaciono tijelo može sprovesti postupak akreditacije na zahtjev organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti iz druge države ako:

- 1) država u kojoj podnosilac zahtjeva ima sjedište nema uspostavljeno akreditaciono tijelo;
- 2) akreditaciono tijelo u državi podnosioca zahtjeva ne vrši akreditaciju u vezi sa poslovima ocjenjivanja usaglašenosti za koje se traži akreditacija;
- 3) akreditaciono tijelo u državi podnosioca zahtjeva nije prošlo kolegijalno ocjenjivanje u vezi sa poslovima ocjenjivanja usaglašenosti za koje se traži akreditacija.

(2) Akreditaciono tijelo je dužno da, ako primi zahtjev za akreditaciju iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana obavijesti nacionalno akreditaciono tijelo te države.

(3) U postupku akreditacije, iz stava 2 ovog člana, akreditaciono tijelo druge države može da učestvuje kao posmatrač.

(4) Akreditaciono tijelo može, na zahtjev akreditacionog tijela druge države, da obavi dio aktivnosti u postupku akreditacije organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti iz te države. “

Član 6

Poslije člana 9 dodaje se novi član koji glasi:

„Akreditaciono tijelo druge države
Član 9a

(1) Akreditaciono tijelo može da uputi organizaciju za ocjenjivanje usaglašenosti sa sjedištem u Crnoj Gori da prijavu za akreditaciju podnese akreditacionom tijelu druge države, ako Akreditaciono tijelo ne vrši poslove akreditacije za određena ocjenjivanja usaglašenosti iz podnijetog zahtjeva za akreditaciju.

(2) Sertifikat o akreditaciji koji je, u skladu sa stavom 1 ovog člana, izdalo akreditaciono tijelo druge države upisuje se u registar akreditovanih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti koji vodi Akreditaciono tijelo.

(3) Akreditaciono tijelo može da zatraži od akreditacionog tijela druge države da izvrši jedan dio aktivnosti iz postupka akreditacije i u tom slučaju sertifikat o akreditaciji izdaje Akreditaciono tijelo.“

Član 7

U članu 10 stav 1 riječi: „člana 9“ zamjenjuju se riječima „člana 9a“.

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AKREDITACIJI

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o akreditaciji sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmjene i dopune Zakona o akreditaciji ("Službeni list CG", broj 54/09) predlažu se radi stvaranja pravnih pretpostavki da Akreditaciono tijelo Crne Gore može, da vrši akreditaciju, na zahtjev organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti iz druge države kao i jasnije definicije pojedinih pojmova i oblasti akreditacije.

Obzirom da predmetni Zakon trenutno ne uređuje slučajeve kada se organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti iz druge države obrati crnogorskom Akreditacionom tijelu, navedeni zakon u tom dijelu treba dopuniti. Takođe, u saglasnosti sa sugestijama Evropske komisije pojedine definicije su zamijenjene sa definicijama direktno preuzetim iz EU *acquisa*.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Na osnovu člana 77 stav 1, Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Crne Gore sa EU, Crna Gora je preuzela obavezu da će preduzeti neophodne mjere kako bi postigla usaglašenost s tehničkim propisima Zajednice i evropskom standardizacijom, metrologijom, akreditacijom i procedurama za ocjenu usaglašenosti. U stavu 2 tačka c, istog člana Crna Gora je preuzela obavezu da promoviše učešće tijela Crne Gore u radu organizacija koje se bave standardizacijom, ocjenjivanjem usaglašenosti, metrologijom i sličnim oblastima (npr. CEN, CENELEC, ETSI, EA, WELMEC, EUROMET). Kako je Zakon o akreditaciji horizontalni zakon vezan za tehničko zakonodavstvo a Akreditaciono tijelo punopravni član EA (EA - Evropska kooperacija za akreditaciju) tako i ova dopuna zakona predstavlja obavezu koja je usmjerena na dalje EU integracije.

U slučajevima da druga država nema svoje nacionalno akreditaciono tijelo kao i kada akreditaciono tijelo druge države ne vrši akreditaciju za određena ocjenjivanja usaglašenosti (za koja je podnijeta prijava). U posljednjem slučaju u skladu sa EU Regulativom 765/2008 član 7 (prekogranična akreditacija), propisano je da je crnogorsko Akreditaciono tijelo u obavezi da, u vezi sa primljenom prijavom, obavijesti akreditaciono tijelo druge države. Takođe, u skladu sa Regulativom 765/2008 član 2 redefinisana je pojam akreditacije.

a) Usklađenost nacrta/predloga propisa sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU, Glava I, Unutrašnje tržište, član 26 / Treaty on the functioning of the EU, Title I, Internal market, article 26

Potpuno usklađeno / fully harmonized

b) Usklađenost nacrta/predloga propisa sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

Regulativa (EZ) br. 765/2008 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 9. jula 2008. godine, kojom se utvrđuju zahtjevi vezani za akreditaciju i nadzor na tržištu u vezi sa plasiranjem proizvoda (član 6) i kojom se ukida Regulativa (EEZ) br. 339/93/EEZ /

Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products (Art. 6) and repealing Regulation (EEC) No 339/93, OJ L 218, 13.08.2008.

Potpuno usklađeno / fully harmonized

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Član 1 – u Zakon o akreditaciji (“Službeni list CG”, broj 54/09) briše se tekst Člana 2, alineja 1 - koji definiše pojam akreditacije, a umjesto njega navodi se definicija akreditacije iz Regulative 765/2008, član 2 i iz istog razloga poslije tačke 5 dodaju se dvije nove tačke koje definišu harmonizovani standard i kolegijalno ocjenjivanje.

Član 2 – Da bi se usaglasio sa novom definicijom akreditacije iz člana 1 ovog zakona, izmijenjen je tekst člana 5 stav 1 važećeg zakona o akreditaciji.

Član 3 – U članu 6 stav 1 riječi „člana 9 stav 3”, zamjenjuju se riječima: „čl. 9 i 9a” kako bi se definisali slučajevi u kojima akreditaciono tijelo izdaje sertifikat o akreditaciji i poslije stava 2 dodaje se novi stav koji uvodi isključenje po kome se određuje da Akreditaciono tijelo ne smije da promovise svoje usluge, marketinški djeluje na teritoriji drugih država ni da nastupa kao konkurencija akreditacionim tijelima drugih država.

Član 4 – U članu 8 promijenjen je stav 3 u saglasnosti sa novim definicijama iz člana 1 ovog zakona.

Član 5 – Mijenja se naziv i sam tekst člana 9 kako bi se u potpunosti preuzele odredbe člana 7 Regulative 765/08 EZ.

Član 6 – poslije člana 9 dodaje se novi član 9a koji dodatno uređuje prekograničnu akreditaciju.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore za 2014. godinu.

ZAKON O AKREDITACIJI
(Službeni list Crne Gore, br. 54/2009 od 10.08.2009 godine)
Pregled odredaba koje se mijenjaju

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) akreditacija je postupak u kojem se utvrđuje od strane Akreditacionog tijela Crne Gore da organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava specifične zahtjeve i da je kompetentna da obavlja određene poslove ocjenjivanja usaglašenosti;
- 2) ocjenjivanje usaglašenosti je postupak kojim se utvrđuje da li su uslovi i zahtjevi koji se odnose na neki proizvod, proces, uslugu, sistem, pravno ili fizičko lice odnosno odgovarajući organizacioni oblik, ispunjeni;
- 3) kompetentnost je dokazana osposobljenost za obavljanje određenih poslova u oblasti ocjenjivanja usaglašenosti;
- 4) sertifikat o akreditaciji je dokument kojim se potvrđuje da je organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti akreditovana za određenu oblast i obim;
- 5) organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti je pravno lice ili dio pravnog lica koje vrši ocjenjivanje usaglašenosti, koje obuhvata ispitivanje, kalibraciju, sertifikaciju i kontrolu.

Djelatnost

Član 5

- (1) Akreditaciono tijelo utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti:
 - 1) akreditacijom;
 - 2) drugim utvrđivanjem osposobljenosti za sprovođenje postupka ocjenjivanja usaglašenosti u skladu sa tehničkim propisima, gdje akreditacija nije utvrđena kao uslov za potvrđivanje kompetentnosti.
- (2) Pored poslova iz stava 1 ovog člana, Akreditaciono tijelo obavlja i sljedeće poslove:
 - 1) učestvuje u radu međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima;
 - 2) vodi registar akreditovanih organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti;
 - 3) obavlja i druge poslove iz oblasti akreditacije, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom;
 - 4) utvrđuje pravila akreditacije.
- (3) Bliži sadržaj i način vođenja registra iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrđuje Akreditaciono tijelo.

Zabrana vršenja poslova

Član 6

- (1) Akreditaciono tijelo može vršiti samo poslove iz člana 5 i člana 9 stav 3 ovog zakona, i ne smije pružati usluge organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti, uključujući i konsultantske usluge.
- (2) Akreditaciono tijelo ne smije imati vlasnička i upravljačka prava ili druge finansijske interese u organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti.

Postupak akreditacije

Član 8

- (1) Postupak akreditacije pokreće organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnošenjem zahtjeva za akreditaciju.
- (2) Uz zahtjev za akreditaciju organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnosi odgovarajuću dokumentaciju u skladu sa pravilima akreditacije.

- (3) Akreditaciono tijelo utvrđuje ispunjenost zahtjeva iz odgovarajućih međunarodnih, evropskih i crnogorskih standarda, odnosno dokumenata međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju na osnovu podnijete dokumentacije i neposrednim uvidom u pogledu ispunjenosti zahtjeva.
- (4) Obaveze Akreditacionog tijela i organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti uređuju se Ugovorom u skladu sa pravilima akreditacije.
- (5) Ugovorom iz stava 4 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze u postupcima dodjele, održavanja, proširenja, sužavanja, suspenzije i troškova akreditacije, kao i podaci povjerljivog karaktera i način njihovog korišćenja u skladu sa zakonom.

Akreditaciono tijelo druge države

Član 9

- (1) Akreditaciono tijelo može, u pogledu provjere usaglašenosti za koje je akreditacija tražena, da uputi organizaciju za ocjenjivanje usaglašenosti na nacionalno akreditaciono tijelo druge države koje je osposobljeno da izvrši akreditaciju.
- (2) Predstavnici Akreditacionog tijela mogu da učestvuju kao posmatrači u postupku akreditacije iz stava 1 ovog člana.
- (3) Akreditaciono tijelo može da zatraži od nacionalnog akreditacionog tijela druge države da izvrši dio aktivnosti iz postupka akreditacije.
- (4) Sertifikat o akreditaciji izdat u skladu sa stavom 1 ovog člana od nacionalnog akreditacionog tijela druge države upisuje se u registar akreditovanih organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti.
- (5) Za upis u registar akreditovanih organizacija iz stava 1 ovog člana plaća se naknada.